

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Сучасні проблеми адміністративного права та процесу
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки
Розробник(и)	Солонар Анастасія Вікторівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм спеціальності 081 "Право"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» є дослідження та вивчення сучасних проблем розвитку адміністративного права та процесу, а також норм права, що регулюють адміністративно-правові та адміністративно-процесуальні відносини, виокремлення та дослідження проблем розвитку основних інститутів адміністративного права та процесу.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Актуальні проблеми адміністративного права
Тема 1 Адміністративне право як галузь національного права. Проблеми визначення поняття, предмету і методу адміністративного права. Джерела адміністративного права. Розвиток системи адміністративного права, взаємовідносини адміністративного права з іншими галузями права. Роль адміністративного права в регулюванні суспільних відносин в галузі управління внутрішніми справами. Наука адміністративного права, її предмет і система.

Тема 2 Розвиток адміністративно-правових норм. Загальна характеристика адміністративно-правових норм. Проблеми класифікації адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм в часі, просторі і за колом осіб. Структура та система адміністративно-правових норм.
Тема 3 Сучасні проблеми розвитку адміністративно-правових відносин. Поняття, види, особливості адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин. Склад відносин.
Тема 4 Актуальні проблеми державного управління. Сучасні підходи до визначення поняття управління, його види. Поняття і характеристика державного управління. Співвідношення державного управління і виконавчої влади. Основні принципи державного управління. Проблеми адміністративного розсуду. Особливості розвитку адміністративно-правових режимів.
Тема 5 Сучасні проблеми розвитку суб'єктів адміністративного права. Проблеми визначення поняття суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність. Президент України, органи виконавчої влади, державні службовці, громадяни, особи без громадянства, іноземці, громадські об'єднання, підприємства, установи та організації як суб'єкти адміністративного права.
Тема 6 Сучасні проблеми діяльності органів виконавчої влади та державна служба. Система органів виконавчої влади, її загальна характеристика. Кабінет Міністрів України як суб'єкт адміністративного права та проблеми його діяльності. Дослідження проблем діяльності центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій. Актуальні проблеми розвитку державної служби
Модуль 2. Актуальні проблеми адміністративної відповідальності та адміністративного процесу
Тема 7 Адміністративний примус та дослідження проблематики його застосування. Сучасні підходи до визначення поняття та ознак адміністративного примусу. Класифікація заходів адміністративного примусу. Дослідження особливостей систематизації заходів адміністративного примусу
Тема 8 Актуальні проблеми адміністративної відповідальності. Сучасні підходи до розкриття поняття та ознак адміністративної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності. Обставини, що звільняють від відповідальності, виключають, пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність.
Тема 9 Адміністративне правопорушення. Поняття, ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного проступку. Види адміністративних правопорушень.
Тема 10 Заходи адміністративної відповідальності та проблеми у їх застосуванні. Сучасне розуміння поняття адміністративного стягнення та загальна характеристика. Система та види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Тема 11 Актуальні проблеми провадження в справах про адміністративні правопорушення. Поняття та види провадження в справах про адміністративні правопорушення, їх завдання. Принципи та учасники провадження в справах про адміністративні правопорушення. Стадії та строки провадження. Докази в справах про адміністративні правопорушення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
Тема 12 Актуальні проблеми адміністративного процесу. Поняття адміністративного процесу. Принципи адміністративного процесу. Правова презумпція адміністративного процесу. Завдання адміністративного судочинства. Система адміністративних судів України.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Аналізувати проблеми розвитку та реформування адміністративного законодавства в сучасний період розвитку громадянського суспільства.
РН2	Застосовувати знання тлумачення нормативно-правових актів, що регулюють адміністративні та адміністративно-процесуальні відносини.
РН3	Пояснювати природу та зміст основних інститутів адміністративного права та процедур адміністративного процесу.
РН4	Аналізувати адміністративні та адміністративно-процесуальні відносини в залежності від обставин, за яких вони складаються.
РН5	Обґрунтувати перспективи адміністративного захисту у сучасному громадянському суспільстві

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 081 Право:

ПР1	Оцінювати природу та характер адміністративних інститутів та процедур, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
ПР3	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
ПР4	Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
ПР6	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо сучасних проблем розвитку адміністративно-правових та адміністративно-процесуальних правовідносин, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
ПР8	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
ПР10	Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування адміністративного права та процесу.

ПР12	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів адміністративного права та процесу різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
ПР16	Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на адміністративно-правові та адміністративно-процесуальні відносини.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Адміністративне право як галузь національного права.	
Лк1 "Адміністративне право як галузь національного права." (денна)	Проблеми визначення поняття, предмету і методу адміністративного права. Джерела адміністративного права. Розвиток системи адміністративного права, взаємовідносини адміністративного права з іншими галузями права. Роль адміністративного права в регулюванні суспільних відносин в галузі управління внутрішніми справами. Наука адміністративного права, її предмет і система.
Пр1 "Адміністративне право як галузь національного права." (денна)	Проблеми визначення поняття, предмету і методу адміністративного права. Джерела адміністративного права. Розвиток системи адміністративного права, взаємовідносини адміністративного права з іншими галузями права. Роль адміністративного права в регулюванні суспільних відносин в галузі управління внутрішніми справами. Наука адміністративного права, її предмет і система.
Тема 2. Розвиток адміністративно-правових норм.	
Лк2 "Розвиток адміністративно-правових норм." (денна)	Загальна характеристика адміністративно-правових норм. Проблеми класифікації адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм в часі, просторі і за колом осіб. Структура та система адміністративно-правових норм.
Пр2 "Розвиток адміністративно-правових норм." (денна)	Загальна характеристика адміністративно-правових норм. Проблеми класифікації адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм в часі, просторі і за колом осіб. Структура та система адміністративно-правових норм.
Тема 3. Сучасні проблеми розвитку адміністративно-правових відносин.	
Лк3 "Сучасні проблеми розвитку адміністративно-правових відносин." (денна)	Поняття, види, особливості адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин. Склад відносин.
Пр3 "Сучасні проблеми розвитку адміністративно-правових відносин." (денна)	Поняття, види, особливості адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин. Склад відносин.
Тема 4. Актуальні проблеми державного управління.	

Лк4 "Актуальні проблеми державного управління." (денна) Сучасні підходи до визначення поняття управління, його види. Поняття і характеристика державного управління. Співвідношення державного управління і виконавчої влади. Основні принципи державного управління. Проблеми адміністративного розсуду. Особливості розвитку адміністративно-правових режимів.
Пр4 "Актуальні проблеми державного управління." (денна) Сучасні підходи до визначення поняття управління, його види. Поняття і характеристика державного управління. Співвідношення державного управління і виконавчої влади. Основні принципи державного управління. Проблеми адміністративного розсуду. Особливості розвитку адміністративно-правових режимів.
Тема 5. Сучасні проблеми розвитку суб'єктів адміністративного права.
Лк5 "Сучасні проблеми розвитку суб'єктів адміністративного права." (денна) Проблеми визначення поняття суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність. Президент України, органи виконавчої влади, державні службовці, громадяни, особи без громадянства, іноземці, громадські об'єднання, підприємства, установи та організації як суб'єкти адміністративного права.
Пр5 "Сучасні проблеми розвитку суб'єктів адміністративного права." (денна) Проблеми визначення поняття суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність. Президент України, органи виконавчої влади, державні службовці, громадяни, особи без громадянства, іноземці, громадські об'єднання, підприємства, установи та організації як суб'єкти адміністративного права.
Тема 6. Сучасні проблеми діяльності органів виконавчої влади та державна служба.
Лк6 "Сучасні проблеми діяльності органів виконавчої влади та державна служба." (денна) Система органів виконавчої влади, її загальна характеристика. Кабінет Міністрів України як суб'єкт адміністративного права та проблеми його діяльності. Дослідження проблем діяльності центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій. Актуальні проблеми розвитку державної служби
Пр6 "Сучасні проблеми діяльності органів виконавчої влади та державна служба." (денна) Система органів виконавчої влади, її загальна характеристика. Кабінет Міністрів України як суб'єкт адміністративного права та проблеми його діяльності. Дослідження проблем діяльності центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій. Актуальні проблеми розвитку державної служби
Тема 7. Адміністративний примус та дослідження проблематики його застосування.
Лк7 "Адміністративний примус та дослідження проблематики його застосування." (денна) Сучасні підходи до визначення поняття та ознак адміністративного примусу. Класифікація заходів адміністративного примусу. Дослідження особливостей систематизації заходів адміністративного примусу
Пр7 "Адміністративний примус та дослідження проблематики його застосування." (денна) Сучасні підходи до визначення поняття та ознак адміністративного примусу. Класифікація заходів адміністративного примусу. Дослідження особливостей систематизації заходів адміністративного примусу

Тема 8. Актуальні проблеми адміністративної відповідальності.
Лк8 "Актуальні проблеми адміністративної відповідальності." (денна) Сучасні підходи до розкриття поняття та ознак адміністративної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності. Обставини, що звільняють від відповідальності, виключають, пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність.
Пр8 "Актуальні проблеми адміністративної відповідальності." (денна) Сучасні підходи до розкриття поняття та ознак адміністративної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності. Обставини, що звільняють від відповідальності, виключають, пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність.
Тема 9. Адміністративне правопорушення.
Лк9 "Адміністративне правопорушення." (денна) Поняття, ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного проступку. Види адміністративних правопорушень.
Пр9 "Адміністративне правопорушення." (денна) Поняття, ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного проступку. Види адміністративних правопорушень.
Тема 10. Заходи адміністративної відповідальності та проблеми у їх застосуванні.
Лк10 "Заходи адміністративної відповідальності та проблеми у їх застосуванні." (денна) Сучасне розуміння поняття адміністративного стягнення та загальна характеристика. Система та види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
Пр10 "Заходи адміністративної відповідальності та проблеми у їх застосуванні." (денна) Сучасне розуміння поняття адміністративного стягнення та загальна характеристика. Система та види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
Тема 11. Актуальні проблеми провадження в справах про адміністративні правопорушення.
Лк11 "Актуальні проблеми провадження в справах про адміністративні правопорушення." (денна) Поняття та види провадження в справах про адміністративні правопорушення, їх завдання. Принципи та учасники провадження в справах про адміністративні правопорушення. Стадії та строки провадження. Докази в справах про адміністративні правопорушення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
Пр11 "Актуальні проблеми провадження в справах про адміністративні правопорушення." (денна) Поняття та види провадження в справах про адміністративні правопорушення, їх завдання. Принципи та учасники провадження в справах про адміністративні правопорушення. Стадії та строки провадження. Докази в справах про адміністративні правопорушення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
Тема 12. Актуальні проблеми адміністративного процесу.

Лк12 "Актуальні проблеми адміністративного процесу." (денна) Поняття адміністративного процесу. Принципи адміністративного процесу. Правова презумпція адміністративного процесу. Завдання адміністративного судочинства. Система адміністративних судів України.
Пр12 "Актуальні проблеми адміністративного процесу." (денна) Поняття адміністративного процесу. Принципи адміністративного процесу. Правова презумпція адміністративного процесу. Завдання адміністративного судочинства. Система адміністративних судів України.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Написання есе на вибір в межах тем змісту
НД2	Підготовка та виконання тестових завдань за темами практичних занять
НД3	Виконання групового дослідницького завдання
НД4	Експрес-опитування за темами практичних занять
НД5	Виконання та захист індивідуальної проєктної роботи
НД6	Розв'язання практичних завдань за допомогою онлайн-технологій
НД7	Розв'язування ситуаційних задач, кейсів
НД8	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД9	Підготовка до підсумкового семестрового контролю

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Практико-орієнтоване навчання
МН3	Практичні заняття
МН4	Дослідницька робота
МН5	Кейс-метод
МН6	Мозковий штурм
МН7	Проектний метод

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	A	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками	B	$82 \leq RD < 89$

4 (добре)	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	C	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	$64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	Виконання задовольняє мінімальні критерії	E	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	Можливе повторне складання	FX	$35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	F	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Самооцінка поточного тестування
МФО2	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО4	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Підготовка есе
МСО2	Підготовка та виконання тестових завдань
МСО3	Виконання групового пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)
МСО4	Виконання індивідуальної проєктної роботи (виконання і захист)
МСО5	Проведення експрес-опитування
МСО6	Виконання практичного кейсу та ситуаційних завдань
МСО7	Виконання практичних завдань за допомогою он-лайн технологій
МСО8	Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)
МСО9	Підсумкова контрольна робота (підсумковий семестровий контроль)

Контрольні заходи:

3-й семестр		100 балів
МСО1. Підготовка есе		4
	2x2	4
МСО2. Підготовка та виконання тестових завдань		6
	6x1	6
МСО3. Виконання групового пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		8
		8
МСО4. Виконання індивідуальної проєктної роботи (виконання і захист)		6
		6
МСО5. Проведення експрес-опитування		6

	6x1	6
МСО6. Виконання практичного кейсу та ситуаційних завдань		6
	6x1	6
МСО7. Виконання практичних завдань за допомогою он-лайн технологій		6
	6x1	6
МСО8. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)		18
	2x9	18
МСО9. Підсумкова контрольна робота (підсумковий семестровий контроль)		40
		40

Контрольні заходи в особливому випадку:

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН3	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН4	Інформаційно-комунікаційні системи

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) [Текст] : навч. посіб. / За заг. ред. О.В. Кузьменко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 232 с.
2	Бурбика, М. М. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / М. М. Бурбика, А. В. Солонар, К. Д. Янішевська. – Суми : Мрія, 2015. – 358 с.
3	Куліш, А.М. Адміністративне право України. Загальна частина (у схемах): навчальний посібник / А.М. Куліш, А.В. Солонар, К.Д. Янішевська. – Суми: Видавництво «Ярославна», 2017. – 220с.
4	Галуцько В. Адміністративне право України: підручник. Видання друге. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
5	Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах і таблицях): навчальний підручник. Київ: Юрінком Інтер; Буква Закону, 2018. 344 с